

Ugovor o zdravstvenoj usluzi

Pojam ugovora o zdravstvenoj usluzi

- Ugovor kojim se jedna strana (pružatelj zdravstvene usluge) obvezuje pružiti zdravstvenu uslugu u skladu s pravilima struke, a druga strana se za to obvezuje platiti cijenu.
- Obveza plaćanja cijene - subjekt koji obavlja poslove zdravstvenog osiguranja (HZZO), pacijent, treća osoba (privatno osiguranje).

Karakteristike ugovora o zdravstvenoj usluzi

- građanskopravni ugovor (uređen pravilima građanskog prava)
 - obveznopravni ugovor (nastaju prava i obveze)
- = na ugovor o zdravstvenoj usluzi se između ostalog primjenjuje i Zakon o obveznim odnosima

Karakteristike ugovora o zdravstvenoj usluzi 2.

- sadržaj obveze pružatelja zdravstvenih usluga:

a) obveza pružanja zdravstvenih usluga u skladu s pravilima struke

ILI

b) obveza ostvarivanja određenog rezultata (npr. uspjeh u liječenju)

OBVEZA PRUŽANJA ZDRAVSTVENE USLUGE U SKLADU S PRAVILIMA STRUKE

Članak 763.

- (1) Ugovorom o nalogu obvezuje se i ovlašćuje nalogoprimac poduzimati za račun nalogodavca određene poslove.
- (2) Nalogoprimac ima pravo na naknadu za svoj trud, osim ako je drukčije ugovoreno ili proizlazi iz naravi međusobnog odnosa.

OBVEZA PRUŽANJA ZDRAVSTVENE USLUGE U SKLADU S PRAVILIMA STRUKE

Zamjena

Članak 767.

- (1) Nalogoprimac je dužan izvršiti nalog osobno.
- (2) On može povjeriti izvršenje naloga drugome samo ako mu je nalogodavac to dopustio ili ako je na to primoran okolnostima.
- (3) U tim slučajevima on odgovara samo za izbor zamjenika i za upute koje mu je dao.
- (4) U ostalim slučajevima on odgovara za rad zamjenika te za slučajnu propast ili oštećenje stvari koji bi se dogodili kod zamjenika.
- (5) Nalogodavac može u svakom slučaju zahtijevati neposredno od zamjenika ispunjenje obveze iz naloga.

OBVEZA POSTIZANJA ODREĐENOG REZULTATA

Pojam

Članak 590.

Ugovorom o djelu izvođač se obvezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje kakva fizičkog ili umnog rada i sl., a naručitelj se obvezuje platiti mu za to naknadu.

OBVEZA POSTIZANJA ODREĐENOG REZULTATA

Povjeravanje izvršenja posla trećemu

Članak 600.

- (1) Ako iz ugovora ili naravi posla ne proizlazi što drugo, izvođač nije dužan posao obaviti osobno.
- (2) Izvođač i nadalje odgovara naručitelju za izvršenje posla i kad posao ne obavi osobno.

Ugovorne strane

Pružatelj zdravstvene usluge:

- subjekti koji su na temelju zakona ovlašteni pružati zdravstvene usluge

Pacijent:

- pacijent je ugovorna strana i kada pacijenta zastupa zastupnik (npr. roditelji maloljetnog pacijenta)

Treća osoba u korist pacijenta (poslodavac za svoje radnike za obavljanje sistematskih pregleda)

Pružatelji zdravstvenih usluga

- zdravstvene ustanove, trgovačka društva i privatni zdravstveni radnici,
- druge pravne i fizičke osobe u skladu s posebnim zakonom,
- Republika Hrvatska, kada zdravstvenu djelatnost obavljaju ustrojbene jedinice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske u skladu s posebnim propisima

Ugovor o zdravstvenoj usluzi i pristanak pacijenta

- ugovor o zdravstvenoj usluzi
 - obveznopravni ugovor
 - plaćanje
 - vrsta i kvaliteta usluge
- pristanak pacijenta
 - zadiranje u tjelesnu nepovredivost pacijenta bez pristanka pacijenta = protupravno (postoje i izuzeci)
 - Može se opozvati u svakom trenutku (raskid ugovora o zdravstvenoj usluzi)

Zakon o zaštiti prava pacijenata

Pravo na prihvaćanje ili odbijanje pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka

Članak 16.

- (1) Pacijent ima pravo prihvatiti ili odbiti pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak, osim u slučaju neodgodive medicinske intervencije čije bi nepoduzimanje ugrozilo život i zdravlje pacijenta ili izazvalo trajna oštećenja njegovoga zdravlja.
- (2) Prihvaćanje pojedinoga dijagnostičkog ili terapijskog postupka pacijent izražava potpisivanjem suglasnosti.
- (3) Obrazac suglasnosti te obrazac izjave o odbijanju pojedinoga dijagnostičkog, odnosno terapijskog postupka pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar).
- (4) Slijepa osoba, gluha osoba koja ne zna čitati, nijema osoba koja ne zna pisati i gluhoslijepa osoba, prihvaća pojedini dijagnostički, odnosno terapijski postupak izjavom u obliku javnobilježničkog akta ili pred dva svjedoka iskazanom izjavom o imenovanju poslovno sposobne osobe koja će u njeno ime prihvaćati ili odbijati pojedini takav postupak.

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

“U području pružanja zdravstvenih usluga, odbijanje pojedine usluge može, neizbježno, dovesti do fatalnog ishoda, ali bi nametanje zdravstvene usluge bez pristanka duševno sposobnog odraslog pacijenta značilo intervenciju u tjelesnu nepovredivost na način koji dovodi do uključivanja prava koja štiti čl. 8.1 Konvencije.”

"In the sphere of medical treatment, the refusal to accept a particular medical treatment might, inevitably, lead to a fatal outcome, yet the imposition of medical treatment, without the consent of a mentally competent adult, would interfere with a person's physical integrity in a manner capable of engaging the rights protected under Article 8.1 of the Convention." (Pretty v. UK)

Članak 8.1 Konvencije:

Svatko ima pravo na poštovanje svog privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

Odgovornosti za štetu (Zakon o obveznim odnosima)

Pristanak oštećenika

Čl. 1054.

- (1) Tko na svoju štetu dopusti drugome poduzimanje neke radnje, nema pravo od njega zahtijevati naknadu štete prouzročene tom radnjom.
- (2) Ništetna je izjava oštećenika kojom je pristao da mu se učini šteta radnjom koja je zakonom zabranjena.

- pristanak pacijenta = pristanak oštećenika (ZOO)

PROIZLAZI IZ:

“... staromodnog shvaćanja prema kojem kirurški zahvat predstavlja povredu tijela, jer pravnici ne mogu ili ne žele razlikovati ubod nožem od reza skalpelom.” (H. HONSELL: Die Aufklärung des Patienten über therapeutische Alternativen, Schweizerische Juristen- Zeitung / Revue Suisse de Jurisprudence, 18/2006, str. 403.)

Sklapanje ugovora

- obvezno sklapanje ugovora
- obvezni sadržaj ugovora

Način i oblik sklapanja ugovora o zdravstvenoj usluzi:

- konkludentno sklapanje ugovora
- nije propisan oblik (razlika u odnosu na pristanak pacijenta)

Kada liječnik ima pravo odbiti pružanje zdravstvene usluge

USKRAĆIVANJE POMOĆI U OPRAVDANIM SLUČAJEVIMA (čl. 18. ZL)

- Liječnik može odbiti pružanje liječničke pomoći osobi koja mu prijete ili je prema njemu, odnosno drugim zdravstvenim radnicima fizički agresivna, osim u hitnim stanjima.
- liječnik je dužan osobi pružiti neophodnu hitnu liječničku pomoć ako mu je osigurana zaštita policije ili neki drugi oblik zaštite.

PRIZIV SAVJESTI (čl. 20. ZL)

- Radi svojih etičkih, vjerskih ili moralnih nazora, odnosno uvjerenja liječnik se ima pravo pozvati na priziv savjesti te odbiti provođenje dijagnostike, liječenja i rehabilitacije pacijenta, ako se to ne kosi s pravilima struke te ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrozi život pacijenta. O svojoj odluci mora pravodobno izvijestiti pacijenta te ga uputiti drugom liječniku iste struke.